

A HALÁSZAT MINDEN ÁGAZATÁT FELÖLELŐ SZAKLAP.

KIADJA: AZ ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET ♦ ♦ SZERKESZTI: UNGER EMIL DR

:: Kéziratok és szakkérdések ::
a szerkesztőség címére küldendők.

Előfizetési díjakat és hirdetések az
Országos Halászati Egyesület
(Budapest, V. ker. Kossuth Lajos-tér 11.
:: II. emelet 213.) fogad el. ::

Szerkesztőség: Budapest,
II., Herman Ottó-út 15. sz.

M. Kir. Halélettani és Szenny-
viztisztító Kísérleti Állomás

MEGJELENIK EGYELŐRE MINDEN HÓ KÖZEPÉN.

Az Országos Halászati Egyesület tagjai ingyen kapják.

Nemtagoknak előfizetési díj: {
Egész évre 12 pengő.
Fel évre 6 pengő.
Külföldre egész évre 16 pengő.
Állami alkalmazottaknak 50%-os kedvezmény jár.

:: Verantwortlicher Redakteur: ::
Dr Emil Unger.

:: Adminisztration: Ungarischer ::
Landes Fischerei Verein,
BUDAPEST,
:: Kossuth Lajos-tér 11 II. 213. ::

HALÁSZAT—(FISCHEREI)

FACHBLATT FÜR DIE GESAMTINTERESSEN DER FISCHEREI
Organ des Ungarischen Landes Fischerei Vereins Budapest.

Redaktion: Kgl. Ung. Ver-
suchsstation für Fischerei-
biologie und Abwässerbe-
seitigung, Budapest,
II., Herman Ottó-út 15. sz.

TARTALOM: Rendelet. — Halászatunk rendezése. v. br. Szurmay Sándor. — Az elektromos halászat. Hallóssy Ferenc. — Ujdon-
ságok — Vegyesek. — Társulatok — Egyesületek. — Árjegyzékek. — Hirdetések.

INHALTSANGABE FÜR DAS AUSLAND: Das Ordnen unserer Fischerei. — Über die elektrische Fischerei. — Gesellschaften
und Vereine. — Neuigkeiten — Fischpreise. — Annoncen.

M. kir. földművelésügyi miniszter.

47.000/1938. szám.

VI. B. 2.

Valamennyi vármegye alispánjának, törvényhatósági joggal
felruházott város polgármesterének és Budapest székesfő-
város polgármesterének.

Értesitem Alispán Polgármester Urat, hogy az 1925. évi XLIII. t.-c.
10. §-ában gyökerező jogomnál fogva az 1938. évi általános
halászati tilalmat az ország összes nyíltvizeire elrendelem és
annak tartamát f. évi április hó 20-ától május hó 31-ig terjedő
6 hétben állapítom meg. Ezen idő alatt nyíltvízből halat fogni
nem szabad.

E rendelkezésem alól kivételt képez: a Duna, Ipoly, Sajó-
Hernád, Tisza, Holt-Tisza, Túr folyóknak és egyéb kisebb víz-
folyásoknak a magyar-csehszlovák országhatárt képező szakasza,
melyekre vonatkozólag az általános halászati tilalmi idő a magyar
királyság és csehszlovák köztársaság között létrejött egyezmény
alapján április 1-től május hó 30-ig fog tartani.

Valamely vízfolyásnak országhatárt képező szakasza alatt
azon folyómederrészt kell érteni, ahol a két ország közötti határ-
vonal a vízfolyás közép vagy sodorvonalára esik.

Az országhatárt képező vízfolyásnak teljesen magyar ter-
ületre eső és a szabályozási művekkel a földmértől elválasztott
mellékágai fenti rendelkezés alá nem esnek és ezeken az általános
halászati tilalmat április 20-ától május 31-ig terjedő időben kell
megtartani.

Kivételt képez továbbá az első bekezdésben elrendelt tila-
lom alól:

1) a Dráva, Mura, Tisza, a dunai és tiszai Holtágak, Fe-
kete és Fehér Körösök, a Maros és egyéb kisebb vízfolyásoknak
a magyar-jugoszláv és magyar román határt alkotó szakasza,
melyekre nézve az általános halászati tilalmat teljes egészében
felfüggesztem.

Tárgy: Az 1938. évi álta-
lános halászati tilalmi idő
megállapítása.

2) a Velencei tó, melyre vonatkozólag az általános halá-
szati tilalmat azzal a megszorítással függesztem fel, hogy az
általános tilalmi idő alatt kizárólag csak síkvízen húzóhálóval és
nyeles horoggal szabad halászni. Minden más halászási mód tilos.

3) a Ferenc csatorna, melyre nézve az általános halászati
tilalmat teljes egészében felfüggesztem,

4) a Balaton, melyre vonatkozó üzemtervszerű halászati
tilalom április hó 1-től 30-ig tart.

A sebes és szivárványos pisztrángra vonatkozólag a halá-
szati törvények végrehajtása tárgyában kiadott 9500/1926. számú
rendelet 21. §-ában elrendelt tilalmi idő van érvényben.

Felhívom Alispán Polgármester Urat, hogy fentiekről a hatáskörébe
tartozó halászati társulatokat, az illetékes főszolgabírákat, vala-
mint a halászat ellenőrzésére hivatott összes közegeket haladék-
talanul értesítse.

Budapest, 1938. március 19-én.

A miniszter rendeletéből:
Péchy s. k.
miniszteri osztályfőnök.

Nyíltvízi halászok és érdekeltségek figyelmébe
ajánljuk jelen számunk vezető cikkét és
a 31 oldalon közölt fehvívást.

Halászatunk rendezése.

Február 24-én a Halászati Egyesület közgyűlésén
ismét szóba került a halvédelem számos kérdése: a til-
almi idő megrövidítése, a védelem kiterjesztése a csuka,
ragadozó ön, domolykó és harcsára, a százás és ezres
fenekes horgok eltiltása stb. Bár a túlnyomó többség
fogható érveket nem állított sorompóba, mégis az az
irányzat nyomult előtérbe, hogy a jövő évi közgyűlésig

készítse elő a választmány a kérdést és tegyen konkrét javaslatot. Szóval maradjon minden a régiben.

Ez ellen tiltakozott lelkiismeretem, tiltakozott egész bensőm, hogy az immár hosszú évek óta tartó küzdelem ezen teljesen leromlott ősi gazdasági águnk feljavítása érdekében ez évben is a nemzet nagy kárára meddő maradjon és ne legyen legalább annyi hal a Balatonon kívül meglévő kereken százezer holdnyi szabad vizeinkben, amely elfogyasztja az ezen vizekben lévő Isten adta természetes haleledelt. Ezt a szomorú helyzetet pedig ezidőben derék biológusaink ismételtlen megállapították. Jelent pedig az annyit, mintha ily nagy birtok művelés nélkül parlagon heverne.

A közgyűlési elnök igen bölcsen azzal vetett véget a szinte végnélküli vitának, hogy ki-ki adja be rövid időn belül erre vonatkozó javaslatait, melyeket a választmány fontolásra vesz és a szükséghez képest vagy közvetlenül tesz javaslatot a miniszterhez, vagy esetleg rendkívüli közgyűlést hív egybe, hogy az áldatlan ügy végre dűlőre kerüljön.

Alábbiakban én is megteszem javaslataimat, amelyeknek lényege az, teljesítsük *próbaképpen 2 évre* a halászmesterek azon ismételtlen kifejezett kívánságait az *általános halászati tilalom felfüggesztése* tekintetében, mely ma úgyszólván többé-kevésbé formai dolog, mert nem esik össze az összes halak ivási idejével, de tegyük lehetővé, hogy a tilalom érdemi célja, a halak nyugodt és zavartalan megívása megtörténhessék. *Minden halfajtára* (tehát keszegekre is) állapítsuk meg ivási idejüknek megfelelően a tilalmi időt (pl. csukánál február 15-től március végéig, süllőre március közepétől április végéig stb.) míg a többi halakat ezen időben szabad fogni.

Ezzel szemben *vállalniuk kell* a halászati jogot gyakorlóknak a *teljes felelősséget* az alábbi gyakran be nem tartott jó régi és némely újabb rendelkezésnek legszigorúbb végrehajtását és pedig:

1) A *minimális méretek* betartását, az ezen mértéket meg nem ütő, tehát még nem ivaréret halak *azonnali* visszabocsátását a helyszínén a vízbe.

2) A halászmesterek előtt *minden halfajra* pontosan ismert ivóhelyek megóvását minden időben és minden zaklatástól és tilalmazását bármely szerszámmal való meghalásztól.

3) A *hosszú fenekes zsinegen* használt horgok teljes eltiltását, elkobzását, mert ezeknél lehetetlen a törvényes méreten aluli nemes halak *azonnali* visszabocsátása; ezek a zsinégek csak a nagyobb halak megfogását jelezhetik. Az aprók pedig elpusztulnak, amíg órák multán, vagy az este betett horgokat, csak reggel átvizsgálják.

4) A *sűrű szemű apró csalihalak fogására használt kerítő-, emelő és dobóhálók* teljes beszedése és eltiltása, mert ezekkel teljesen megfosztják az értékes nemes ragadozó halakat (süllő, harcsa, csuka) rendes táplálékuktól, úgy, hogy ezek fajtestvéreikre és a nemes pontyokra vetemednek és felfalják.

5) A most is egyes helyeken használt és *törvényileg eltiltott fogási eszközök* (szigony stb.) szigorú betiltását és elkobzását, mert épp a szép nagy halak nagy része pl. a szigonytól csak megsérülve a víz fenekén pusztul el.

6) A kis halászok halfogásának korlátozása a dobóhálóra, az *állandóan megfigyelhető* kézihorogra és tányéros vagy faágakra szerelt egyes horoggal ellátott kézségekre, végül oly varsákra, amelyekben az apró nem törvényes méretű hal épp úgy elszabadulhat, mint a szabályszerű hálóból.

7) A *csuka, harcsa, ragadozó önre és domolykóra* minimális méretek (1/2 kiló) megállapítása, mert ezek a halak ily nagyságban mint úgynevezett „mustra halak,” jobban értékesíthetők, de a horgászegyesületek és horgászok is szívesebben fizetik meg jobban az ilyen vizekre szerzett horgászengedélyeket. A *csukát* külföldön mint a süllővel vételekedő értéket becsülik meg és tenyészlik. Hathatós propaganda nálunk is ismertté tenné e halat, mely egyébként is az agyondajkált pontyot nem is bántja ott, ahol a keszegfélét nem hálózzák ki kishalakkal, mert a víz felső rétegében tartózkodik, ahol csak azok a halak forgolódnak. Csukatenyészítő tógazdaságok gazdaságilag is jól járnának, mert a sport-horgászok az egy nyaras példányokat szívesen veszik. A németek nem tudnak eleget produkálni! A *harcsáról* ma már közismert az a tény, hogy nem eszi meg az apró pontyot, hanem fordítva, a ponty falja fel tömegeken a kikelt apró harcsákat, gilisztaszerű alakjuk miatt. Ajánlatos tehát utóbbiak elhelyezése nyújtó tavakban néhány hónapra.

8) minden 3—4 kilométeres vízszakaszon egy oly *kímélési helynek* az állandó tilalmazását ajánlom oly módon, hogy ott *csak horoggal* legyen szabad a halfogás, minden zaklatás pl. a halak kizavarásával, varszással stb. pedig kizárassék. Ily helyek lennének az egymás mögött partvédelmi okokból létesült sarkantyúk egész területe, ahol a halaknak bőséges búvó és pihe-nő helye van.

9) A jövőben *csakis hivatásos halászok vagy szervezett sporthorgász egyesületek* bérelhetnek halászati jogot. Ahol ilyenek nem akadnak, az illető víztulajdonos (halászati társulat, község) maga értékesíti vizét, alkalmazott hivatásos halászmesterrel, vagy sporthorgásznak kiadott jegyekkel.

10) *Határmenti vizeknél* a szomszéd államokkal kötött megállapodások csak kölcsönös megegyezéssel változtathatók meg. Ezekre tehát a javaslat nem vonatkozik.

*

Két év múlva, a szerzett tapasztalatok alapján el lehet dönteni azt a kérdést, vajjon teljesen meghagyandók a fenti javasolt rendelkezések, vagy azok megváltoztandók esetleg csak oly vizeken, melyeken a halászati jogot gyakorlók nem hajtották végre a legszigorúbban a halak kímélésére vonatkozó bármely fentiekben letett rendelkezéseket.

*

Szankciók: ha szükséges igen jó halászati törvényünkhöz megfelelő novella készítenendő:

Mindenki (kis halász, halász, sporthorgász), aki a halak védelmével kapcsolatos bármely korlátozás ellen visszaesőleg tehát másodszor vét, *elveszti az állami halászjegy és a horgász engedélyre való jogát*. Ezek tehát beszedendők és érvénytelenítendőek. A *felelős bérlő, vagy az illető vízszakaszon munkálkodó halászmesterek* pedig, akik a kötelező ellenőrzést nem gyakorolják, a kívánt hathatós módon *kizáratnak 2 évre* minden béreltből, illetőleg a további alkalmazásból.

A közelmúlt másfél évtized szomorú tapasztalatai után, *nemzetgazdasági okok teszik szükségessé ezen drákói szigorít*, mert egyébként soha nem lehet a rabló gazdálkodásnak véget vetni.

*

Minden állami támogatás (növendék pontyok, süllőikrák adományozása szabad vízre) csak oly vízszakasznál jöhet szóba, melyeknél a halóvás teljesen fenti elvek szerint történik. Minden más vízszakaszból

ez kárbaveszett áldozat lenne. Elv legyen, hogy csak törvényes méretű hal kerülhet ki a vízből.

Az *ellenőrzés megkönnyítésére* minden vízszakasztól, minden év január végéig *egy beadvány* a halászati felügyelőség címére küldendő, melyből kivehetőnek kell lenni:

- 1) az egyes halfajok ivóhelyeinek és
- 2) a kímélés alatt álló területeknek pontos helyei, továbbá
- 3) mennyi pontyvadék és süllőikra helyeztetett ki a múltévben és a kihelyezés helyeinek pontos megjelölése,
- 4) névszerint kik zárattak ki és miért a további halászáttól illetőleg horgászatból,
- 5) az elkobzott halászszerzők bejelentése és mi történt azokkal,
- 6) hogyan alakult ki a halászati helyzet az elmúlt évben.
- 7) Esetleges kívánságok.

A könnyebb szerkesztés és feldolgozás érdekében feküdne, ha egy kész nyomtatvány a megfelelő rovatokkal adatná ki, melyet a vízszakasz pontos megjelölése mellett a felelős bérlő illetőleg a halászati jogot gyakorló kitöltene.

Szükséges végül a *csendőrség* és a *közigazgatási hatóságok* utasítása a vizek, vásárok és üzletek szigorú szemmel tartására, valamint a sűrű és *váratlan ellenőrzés* a helyszínén a halászati felügyelő és helyettes részéről.

Abban a reményben élek, hogy derék halászaink belátva a javasolt rendszabályok szükségét, azokat el fogják fogadni. Ha ez megtörténik, biztos vagyok abban, hogy szeretettel fognak rám gondolni, mert meg fognak győződni arról, hogy e javaslat nem csak államérdek, hanem halászaink érdeke is, jelesen a halászmesterek és kishalászok érdekében fekszik az egész, akik a mai sovány falat kenyér kedvéért a holnap kalácsát dobják el. Akik tehát, ha az eddigiekkel szemben fokozottabb megszorításokat pontosan betartják, majd látni fogják, hogy sokkal jobban fognak élni, s nagyobb sikert fognak elérni, mint manapság.

Adja Isten, hogy így legyen!

vitéz báró Szurmay Sándor.

Az elektromos halászat.

Írta: Hallóssy Ferenc.

(Folytatás.)

A Möhne nevű völgyzárógát erőműve alatt elterülő kiegyenlítő medence cca 40. kat. hold terjedelmű, melynek vízbefogadó képessége 400.000. m³-re tehető. A tavat annak idején hallal benépesítették ugyan, de lehalászható nem volt, mert a sűrű növényzet, hínár a háló húzását megakadályozta. A tó lecsapolását a centrális üzemzavara nélkül nem lehetett volna elvégezni és ezért csak a vízmélységet apasztották 0.7. m-re, amikor a tó víztartalma 98.000 m³-re szállott alá.

Az erőműtelepen különböző feszültségű áram állott rendelkezésre, de a kívánt célra 220 V. feszültségű váltóáramot használtak. Az egyik fázist leföldelték, a másikat a tóhoz vezették. Az erőmű és lehalászandó tó közé egy kapcsolót és egy ampérmétert építettek be. A kapcsoló és tó között 35 m² keresztmetszetű gumirozott vezetékét használtak. Ehhez csatlakozott a 700. m. hosszú, 10. m² keresztmetszetű csupaszcspasz vezeték, melynek egyik végét a parton fixirozták, míg a másikat a vízben elnyujtva a part mentén fektették le. A vezeték a már fentebb ismertett úszókra volt szerelve, miáltal a drót a vízfelszínéhez közel volt tartható. A kísérlet teljes ideje alatt egy ember a kapcsolónál állott. Az áram bekapcsolásakor az ampérméter 200. amp.-t mutatott és így az egy órai fogyasztás (220. V. mellett) 44. kilowattot tehetett ki.

Az áram bekapcsolása után megkezdődött az elektromos halászat, mely abból állott, hogy a 700 m-es csupaszcspasz vezeték előljáró szabad végét egy 10 m-es kender kötéllel megkötve, azt a parton körülvontatták, miáltal a csupaszcspasz vezeték a vizet először legyező alakban, majd később karikára összehajolva szántotta végig. Mikor a vontató emberek a csupaszcspasz vezeték parthoz erősített pontját elérték, az elektródát a szárazra húzták ki, miáltal a karikára hajtott vezeték vízbenlevő hurka mind szűkebbre húzódott össze.

Rögtön az áram bekapcsolása után egy pár elkábított sügér jelent meg a víz felszínén. Az áramot próbaképpen kikapcsolva megállapíthatták, hogy a halak 20 másodperc elteltével magukhoz tértek és sértetlenül tüntek el a mélységben.

A halakat két csónak szedte össze, melyek állandóan a drót mentén jártak fel és alá. Mindkét csónakban két-két ember tartózkodott, melyek közül az egyik evezett, a másik pedig a halakat szedte össze. Ha a drót 20 mp-nél hosszabb ideig volt áram alatt, a sügerek és fehérhalak megdöglöttek és lassan a fenékre süllyedtek, honnan — tekintettel a kisvízmélységre, — a nyelesszákkal kiemelhetők voltak. A csukák és angolnák szívósabbak voltak és mindenképp igyekeztek az áram hatása alól szabadulni, bár hiába. (Folyt. köv.)

UJDONSÁGOK — VEGYESEK.

Felhívás nyíltvízi halászainkhoz. Az Országos Halászati Egyesület idei közgyűlésének határozatából kifolyólag kérem az összes hazai nyíltvízi hivatásos halászokat és halászati érdekelteket, hogy egyesületünk nagyérdemű alelnökének: vitéz úrnak Szurmay Sándor báró úr öccselenciájának a közgyűlésen kifejtett és lapunk jelen számában is vezető helyen olvasható javaslatához *észrevételeiket mielőbb tegyék meg.*

A legkisebb méretek és fogási tilalmak ügyében írt kéziratok, amelyeket íróik e lapunkban való közlésre szánnak, a Halászat szerkesztősége, Budapest II., Herman Ottó út 15. sz. címre *legkésőbb f. évi május hó elsejéig beküldendők.* A Halászat minden e tárgyban beérkező kéziratot teljes egészében, vagy lényeges kivonattal május hó 15-én megjelenő számában a *beküldők nevével közölni fog.* Azok, akik a javaslat mellett vagy az ellen csupán érveket óhajtanak illetékes helyre juttatni, vagy a javaslat megváltoztatását óhajtják, de észrevételeiknek a Halászatban való közlésére nem tartanak igényt, leveleiket az Országos Halászati Egyesület, Budapest V., Kossuth Lajos tér 11. II. em. 213. címre lehetőleg, *f. é. május hó 15-éig* szíveskedjenek beküldeni.

Az Országos Halászati Egyesület választmánya ugyanis a közgyűlés határozata értelmében május hó vége utáni napokban e tárgyban ülést fog tartani, melyen a javaslat ügyében állást foglal. Ez állásfoglalás előtt azonban ismernie és tárgyalnia kell a választmánynak a nyíltvízi halászok és érdekeltek véleményeit. Ezek közlésére jelen felhívásunkkal *mindenkinek alkalmat adunk*, még azoknak is, akik az Országos Halászati Egyesületnek nem tagjai. A választmány minden idejében beérkező cikket és levelet állásfoglalása előtt mérlegelni fog. Május hó elseje után beérkező kéziratokat és május hó vége után beküldött leveleket a „Halászat” szerkesztősége illetve az Egyesület választmánya azonban már nem vehet tekintetbe.

Budapest, 1938. április hó 15-én. A „Halászat” szerkesztője.

Személyi hír. A m. kir. halélettani és szennyvíztisztító kísérleti állomáson *dr. Woyndarovich Elek* bölcsészettudor, biológus-vegyszer mint szakmunkaerő nyert alkalmazást.

Az 1938 évi halászati kiállítás. A magyar mezőgazdaság nagy tavaszi seregszemléje után jól eső melegséggel és büszkeséggel tekintünk vissza a magyar munka most lezajlott ünnepnapjaira, melyen mezőgazdaságunk pompás értékei hat teljes napig, szakadatlan és csillogó sorban vonultak fel a mezőgazdaságot lelkesedő és annak bajaival és diadalával együttérző tömeg előtt.

Bár az időjárás hűvös és szeles volt, sőt esős fénnapok is adódtak, mégis a kiállítás látogatottsága a tavalyihoz képest ismét emelkedett. Az idejű kiállítás megint megmutatta, hogy a városi élet nem tudja a magyart a mezőgazdaságtól elválasztani, mert a mezőgazdaság iránti szerelmét, bár a hétköznapi gondja lefolythatja, de az mindig ki fog törni belőle, amint közelebbi érintkezésbe jut vele. És ha ez áll a mezőgazdaságra, fokozott mértékben áll az ösfoglalkozásokra és így: a halászatra is. A

halászati pavillon aquariumaiban ide-oda úszkáló halak ismét megtették a magukét, mert e rejtélyes vizalattjárók a látogatók hosszú sorát vonzótták a jólismert nádfedélű kunyhó meghitt környezetébe.

A kiállítást az országos halászati felügyelőség támogatásával az Országos Halászati Egyesület rendezte, s az idén sem volt díjazással egybekötve. Ezért a kiállító tógazdaságok számában emelkedés nem mutatkozott. A tógazdaságokat ugyanis leginkább mégis csak a díjazás érdekli, tekintve, hogy a dolog természetéből kifolyólag tenyészállatok eladásából bevételt nem remélhet. Nagy értéket tulajdonítanak azonban a tógazdák a vásár által nyújtott nagy nyilvánosságban rejlő propaganda lehetőségnek, melyet az idén — legnagyobb sajnálatunkra — nem használhattak ki megfelelően.

A pontyos tógazdaságok közül a Magyar Tógazdaságok R. T. varászlói, a Magyar-Német mezőgazdasági R. T. mesztgyői és gróf Károlyi László felgyői uradalma által kállított nagyszzerű pontyanyagot kell kiemelni, mely tógazdaságok úgy az egy-két-három nyaras, mint az anyaállatokban igazán elsőrangút mutattak be. Ez a kiválóan tenyésztett anyag bőr-, tükrös- és pikkelyes változatban fordult elő és mindegyik a maga nevében gyönyörűséget okozott a hozzáértő szemlélőnek. A Magyar Tógazdaságok R. T. magasszínvonalon álló tenyészeteiből még compót és harcsát is állítottak ki.

A pisztrángos tógazdaságok közül az idén csak a Sopronkőhidai fegyintézet pisztrángosa jelentkezett csodálatosan szép valószínűleg erősen válogatott anyaggal. A tógazdaság úgy a sebes-, mint szivárványos pisztrángból az egy, két, három és négy évjáratú halait mutatta be, melyek minden dicséretet megérdemelnek. E tógazdaság egyelőre még Ausztriából hozott ikrát kelteit, de reméljük nem soká. Elsőrangú érdekünk fűződik ahhoz, hogy ez a behozatal is megszűnjön és pár év múlva már saját ikráinkat keltezzük, mint azt a lillafüredi pisztrángos tógazdaság részben már meg is teszi. A pavillon bejáratának két oldalán a nyíltvízi halászat élő halai voltak kiállítva. A bal oldali aquariumokban Illik Viktor halászmester dunai halászatából származó vegyes folyami halak úszkáltak, míg a jobboldaliban Tóth Kálmán velencetani halászatának érdekességei kerültek bemutatásra. Mindkét kiállító jó szolgálatot tett a halászat ügyének, míg Illik Viktor a Dunában élő sokféle halfajtával ismertette meg a kiállítás látogatóit, addig Tóth Kálmán tanulságosan mutatta be a velencei tó ős hala, a hosszúkas alakú ponty, az ú. n. „sodrófa” és a nemes ponty között lévő óriási különbséget, mely úgy formában, mint növekedésében a kettő között mutatkozik.

A pavillon belsejében levő központos elhelyezésű nagy tálalon ismét a Zimmer Ferenc r. t. mutatta be elsőrangú halanyagát, melynek legnagyobb része a Balatonból származott. A mi napsugaras Balatonunkat dicsérte a művészi tökélyvel kiállított és blombával ellátott nagymennyiségű fogas, továbbá a ponty és harcsa. A hazai halakon kívül tengeri halak is díszítették a kiállítást.

Az idén először vett részt a kiállításunkon a budapesti Aquarium és Terrarium Egyesület, amely valljuk be, az első rohammal meghódította a közönséget. A Rákóczi-úti Díshalenyészet és Horváth Sándor cégek által képviselt egyesületi kiállítás előtt állandóan sűrű rajokban állott a közönség és nem egyszer forgalmi akadályt képezett a gyönyörködők önfeléd tömege. A színben és formában fantasztikusan szép halak méltán fogták meg a látogatókat és ejtették őszinte csodálkozásba.

A sporthorgászati figyelmét nem kerülhette el Major János cég gazdag horgászati felszerelés kiállítása, mely bemutatta azt a többszáz kisebb-nagyobb tárgyat, szerszámot, melyet a horgásznak használni kell, ha a kifogandó hal fajtájának, víznek, évjáratnak stb. meg akar felelni. A kiállítás ezen részét a sporthorgászok legelőkelőbb mesterei is meglepéssel szemlélték.

A kiállítási pavillon belsejét és külsejét mint rendesen úgy most is Ádám Miksa R. T. öltöztette az ünnephez méltó, hálódiszbe.

A kiállítási csarnok belsejének falait is gazdag kiállítási anyag díszítette. Elsősorban a Halélettani és Szennyvitzisztító kísérleti Állomás biológiai munkakörének ellátója, dr. Unger Emil egyetemi m. tanár által sajátkezűleg készített fényképekről kell megemlékezni, melyek a tógazdaságok és nyílt vizek legfontosabb természetes haltáplálékait mutatták be az érdeklődőknek 122-szeres nagyításban.

A grafikon anyag, melyet az országos halászati felügyelőség állított ki, a tógazdaságok műszaki berendezéseit, rendszereit, a külkereskedelmünk állapotát, pisztrángos vizeink érdekében kifejtett állami munkát stb. tüntették fel. Sajnos, ez az értékes és tanulságos anyag mindaddig míg külön terembe nem kerül, az aquariumok látnivalója mellett érdeklődésre nem számíthat.

A fent elmondottakból megállapítható, hogy a halászatnak új pavillonra van szüksége, ha fontosságának megfelelően akar szerepelni. Ezen új pavillonban kell egy aquarium és egy bemutató terem. Miután azonban, mint fentebb említettük a kiállító tenyész anyag eladásából jövedelemhez nem juthatnak, lehetőséget

kell nekik nyújtani arra, hogy a kiállításon oly propagandát fejlessenek ki, mellyel a hal belfogyasztását emelni lehet, és így kárpótolhatják magukat az üzletkötés elmaradásáért.

A kereskedők és termelők, halászmesterek megfigyelése szerint a legjobb propaganda a halfőzés bemutatása, a háziaszszonyok kioktatása a különböző halételek elkészítésére. Ez a nagy és alapvető felvilágosító és propagáló munka kiválóan elvégezhető minden nagy forgalommal bíró helyen, így a mezőgazdasági vásáron is egy oly üzem keretében, mely a bemutatásra feldolgozott halat, halételeket értékesíteni is tudja és így módjában van a főzési bemutatóból kóstolót is adni. Az ilyen nagyforgalmú, nagy területen folyó vásár étkezés nélkül elképzelhetetlen és ezért semmi akadálya annak, hogy a vásár egy színes, érdekes és tanulságos folttal, egy a halételek elkészítési módjának bemutatására alkalmas helyiséggel gyarapodjon. E bemutató halászcsárdának nem okvetlenül kell az aquarium és kiállító teremmel egy épületben lenni, de feltétlenül kell, hogy közvetlen egymás mellett legyenek és így összehatással hassanak.

Aki ismeri halkivitelünk folyton szaporodó nehézségeit és termelésünk fejlődését, annak be kell látni, hogy a belpiac fontossága állandóan nő jelentőségben. A belső piac kiművelésével, feltárásával új lehetőségeket nyithatunk tógazdaságainknak, amit azonban csak átütőképessé propagandával érhetünk el. Ilyen nagyjelentőségű propaganda lehetőséget rejt magában a mezőgazdasági vásár is, ha lehetővé teszi, hogy a „halasok” — amint ők magukat büszkén nevezik — a fent ismertetett bemutató halászcsárdát tapasztalatuknak megfelelően létesítsék.

Most amikor egy új, remélt és várva várt fejlődés küszöbén állunk, amikor minden illetékes tényező összefog, hogy a nemzetben rejlő hatalmas életerőket feltárja és életre keltse, reméljük, hogy a magyar halászat e vágya is teljesedésbe fog menni!

Hallóssy Ferenc.

TÁRSULATOK — EGYESÜLETEK.

Az Országos Halászati Egyesület 1934. évi március hó 24-én a földmívelésügyi minisztérium épületében tartotta évi rendes közgyűlését, amelyen az egyesületnek tagjai igen nagyszámban vettek részt.

Elnökként Répássy Miklós alelnök, jegyzőkönyvvezető vitéz Illésy Zoltán igazgató.

1) Elnök: Üdvözlöm az egyesület szép számban megjelent tagjait és a tisztelt Vendégeket. Tudomására hozom a közgyűlésnek, hogy elnökünk, Tomcsányi V. Pál Öngyméltósága a képviselőház bizottsági ülésén fontos elfoglaltsága miatt nem jelenhetett meg a mai napon. Bejelentem, hogy egyrészt a f. év március 13-ra kitűzött közgyűlés nem volt határozatképes, másrészt, hogy a mai közgyűlés alapszabályaink értelmében a megjelentek számára való tekintet nélkül határozatképes.

A jegyzőkönyv vezetésére felkérem az egyesület igazgatóját, annak hitelesítésére pedig Tschet Róbert és Wallshausen Jenő tagtársakat.

2) Bejelentem a közgyűlésnek, hogy a mai napon tartott választmányi ülés elhatározta, hogy indítványozza a közgyűlésnek, üdvözlő feliratot küldjön dr. Marschall Ferenc Öngyméltóságának abból az alkalomból, hogy a Kormányzó úr Öfömméltósága őt a földmívelésügyi m. kir. miniszteri tárca vezetésével megbizta.

A megjelent egyesületi tagok általános helyeslésére kimondom, hogy a közgyűlés a választmány fent javaslatát egyhangúlag elfogadja.

3) Tudomására hozom a közgyűlésnek, hogy az egyesületnek hosszú éveken át volt pénztárosa, Németh Endre egyéb elfoglaltsága miatt e tisztéről lemondott és midőn ez alkalommal őt a választmány hosszú időn át kifejtett ügybuzgó működéséért elismerésben részesítette, a f. hó 24-én tartott ülésen pénztárossá Hallóssy Ferencet választotta meg.

Felkérem igazgató urat évi jelentésének előterjesztésére. Igazgató: Tisztelt közgyűlés!

Mielőtt az elmúlt évnek a halgazdaságra és a halkereskedelemre, általában halászatra vonatkozó eseményeit összegeznénk, az általános gazdasági helyzettel is szükséges röviden foglalkoznunk.

A kormány fejének e hó elején tartott nagy horderejű beszámolója szerint a világgazdasági helyzet hullámveréseket bekövetkeztet a javulás. E javulásnak egyik tényezője az, hogy a mezőgazdasági termények ára emelkedett. A tisztavidéki 78 kg-os búza ára 1934-ben 13.26 P volt, 1937-ben 20.51 P. Az emelkedés 55 %. A fiatal sertésnél 47 %, a szarvasmarhánál 65 % az árjavulás. 1934. óta a külkereskedelmi forgalom és ezzel a kiviteliünk is erősen növekedett és pedig 404 millióról 588-ra, tehát 45 %-al emelkedett.

Sajnosan kell konstatálnunk, hogy a haltermelés a mezőgazdaság és konjunktúrájában nem osztozik, sőt bizonyos tekintetben visszaesést mutat. A halárak emelkedése a hazai piacon 1934. évhez képest ugyan mintegy 22 %-ot mutatna, de mivel a haltermelés a nyílt vízi halászatot eltekintve, szemes takarmánnyal való etetést igényel, ez az emelkedés csak látszólagos, mert

nem áll arányban, hanem jóval alatta marad a termelési költség nagy részét kitevő takarmányfélék áremelkedésének.

Még kedvezőtlenebb a halászat helyzetét az áru értékesíthetése szempontjából. A külföldi piac, amely a tőgazdasági ponty-termésünk nagy részét felvette, mind szűkebb körre szorult és az egyéb agrár termékekkel ellentétben halkivitelünk 1934-hez képest 28 % -kal esett vissza és pedig számokban kifejezve 13.092 mázsáról 9.421 mázsára. E mellett kevés vigasztalást nyújt, hogy a kivitel értéke 874 ezer pengőről 829 ezerre szállva le csak 5-2 % apadást mutat, ami a halár némi emelkedésének következménye.

Ha a kivitelnek már nyolc éve tartó állandó apadását figyelemmel kísérjük, gondolkodni kell arról, hogy a haltermelés még nagyobb válságoknak ne nézzen eléje a jövőben, különösen ha az ugrásszerű eséseket figyelembe vesszük. Legnagyobb kivitelünk 1930-ban 20.190 mázsa volt 3.638 ezer pengő értékben, a múlt évi ennek egy negyedét sem teszi ki.

Az egyes országokba irányuló kivitel külön-külön is aggasztó mérvben apadt az utolsó évtized alatt. A lengyel piac, amely a legjelentékenyebb hal felvevő volt, úgyszólván teljesen elvesztett: az 1930. évi 8.635 mázsa kivétel 365 mázsára szállt le. A németországi kivitel 1931-ben volt legnagyobb 7.500 mázsával, az osztrák pedig 1933-ban 7.330 mázsával, a múlt évi ezeknek felét sem kitevő mennyiség.

Szerencse, hogy a természet pár év óta kárpótlásképpen ellensúlyozza a kedvező időjárással a haltermelésre nehezedő gondokat. Az elmúlt évben is a csapadék eloszlás a hazai átlagot tekintve elég egyenletes volt, csak egyes helyeken okozott a hirtelen lefutó áradás károkat. Az év folyamán 165 csapadékos nap volt, tehát több mint az előző 1935. és 36. években. A csapadék összes mennyisége 989 m/m, ez a negyvenévi átlagot 378 m/m.-el haladta meg. A legnagyobb esőzések március, május és november hóra estek, de nyár közepén is volt a tavak vízhiányainak pótlására elegendő csapadék.

A hőmérsék sem mutatott az év folyamán nagyobb kilengéseket, az évi átlag 11-5 C^o a május-szeptemberi haltenyésztési idő alatt pedig 20-7 C^o volt az átlagos hőmérsék. Túlságos kielégés sem állott be, mert a legnagyobb júliusi átlag 22 C^o volt. A téli hőmérsék sem mutatott abnormális szélsőséget — a januári átlag — 2-5 C^o.

A kiadós csapadéknak és főleg a kedvező hőmérsék következtében hosszabbra terjedt termelési időszaknak folyomány, hogy a múlt évi haltermés az előző évit is mintegy 10 % -kal meghaladta, dacára annak, hogy a tőgazdák a magas takarmányárak miatt csak igen korlátozott etetésre szorítkoztak.

Különösen jól sikerült a pontyos tőgazdaságokban az ivás, és ennek következményeképp a szükségletet jóval meghaladó, több ezer mázsa felesleges ivadék volt a lehalászások eredménye. Ennek elhelyezése érdekében az egyesület hivatalos lapjában állandó kimutatásokat közzétünk, de annak dacára, hogy egy jelentékeny mennyiség piaci fogyasztásra került, mégis az ivadék jórészen csak a kitevelés után sikerült elhelyezést biztosítani.

A halbetegségek fellépése az 1936. évvel szemben erősen csökkent, különösen a pár éve nagy károkat okozó vörös kórság erősen apadó tendenciát mutat s azt lehet remélni, hogy a járvány veszít erejéből és a már átvészelt halanyag bizonyos mérvű immunitást nyer.

A haltermés elhelyezése érdekében szükséges volt a belső piacon is az eladást propagandával fokozni. Az egyesület választmánya által kiküldött bizottság a korábbi évekből jól ismert plakátnak a fővárosba való kiragasztása útján vélte ezt biztosítani, mert most igazán bevált annak szállóigeje, hogy olcsóbb a ponty, mint a hús. Az áralakulás hullámozása az év folyamán az élő középponty nagybani negyedévi átlagára vonatkoztatva I. 109., II. 1.23., III. 1.42., IV. 1.12 P. A nagy és kisponty között még mindig jelentékeny az árkülönbség, évi átlagban a nagybani eladásnál 28 fillért tesz ki kg.-ként.

A halkivitel esése körüli aggasztó jelenségekre már előbb rámutattunk. A múlt évi exportálás részletezve a következő országokra terjed ki mennyiségileg és értékben:

Ausztria	3.257 mázsa	297.447 P
Olaszország	250 "	21.858 "
Lengyel	365 "	22.275 "
Csehszlovákia	582 "	45.705 "
Német	3.155 "	354.940 "
Anglia	1.076 "	58.260 "
Svájc	8 "	1.260 "
Franciaország	1 "	75 "
Egyéb országok	727 "	27.860 "

Összesen 9.421 mázsa 829.680 P
A külföldi értékelésnél elért átlag 88.06 P volt mázsánként az előző évi 92.90 P-vel szemben. Ezenkívül még volt 8 mázsa harcsa exportunk, amely nagyrészt Ausztriába ment ki. Az exportot a kormányzat némi adóértéssel igyekezett előmozdítani. Így az 1936. december 15-től 1937. június 30-ig a pontyra

olasz viszonylatban 44 fillér volt a prémium, innen kezdve az olaszok adtak visszatérítést december végéig, amely mázsáként 50 fillért tett ki. Angliába exportált ponty után mult évi október 11-ig 20 fillér, azután 30 fillér volt kg.-kénti prémium, Palesztinába pedig október 30-tól kezdve 20 fillér. Végül a balatoni fogassüllő részéről 20 ezer kg. mennyiség kiviteléig december 22-től kezdve kg.-ként 30 fillér prémiumban.

Az 1937. évi illetve az 1937/38. évi szezonra terjedő németországi és ausztriai halexport lebonyolításának módja már a nyár elején meginduló igen sok tárgyalásnak képezte anyagát, amelyen úgy az egyesület tagjai, mint az egyesületen kívül álló termelők és kereskedők is részt vettek. A m. kir. külkereskedelmi hivatal vezette ezen tárgyalásokat és egységes állásponttá hozta ideig nem alakult ki. Az egyesület választmánya által kiküldött 4 tagú halbizottság azután egy javaslatot dolgozott ki, amelynek lényege az, hogy az exportálással általában saját halszállító vagonnal rendelkező magyar halnagyereskedők biztatnak meg előre meghatározott arányban. Ezzel szemben kötelesek a külföldi átvételtől az exportált hal után befolyt vételárakat a felmerült költség és bizonyos jutalék levonásával a termelőnek elszámolni. Ezt a javaslatot a választmány letárgyalta, elfogadta, s annak némi módosítása után a földművelésügyi minisztérium is helyet adott, elrendelve, hogy a folyó szezon exportja a javaslat szerint bonyolíttassék le.

A halkereskedelmet érintő ügyekben az egyesület az év folyamán több ízben részint írásbeli beadvány, részint személyes intervenciók útján eljárta. Közülük különösen az alábbiak említendőek:

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter mult év XII. 4-én kiadott rendeletével engedélyezte azt, hogy a halnagyereskedések vasárnap és Szt. István napján reggel 6—8 óráig árusíthassanak. Azonkívül rövid úton engedélyezte azt is, hogy a nagybani haladás a karácsony előtti napokon már reggel 2 órakor kezdődhessék.

A fővárosi fogyasztási adó kérdése a sok küldöttség járás és írásbeli beadványok dacára nem nyert végleges rendezést. Egyelőre a korábbi állapot áll fenn, vagyis az adókulcs a régi maradt, de a vaggontételekben a fővárosba érkező halszállítmányoknál is a régi évszakonként változó átalánysúly érvényes. Igéretet nyertünk arra, hogy ha ez az átalánysúly emeltetnék, akkor a fogyasztási adó kulcsát fogják a megfelelő arányban leszállítani. A haltenyésztést közelről érdeklő még végül azon körülmény megemlítése, hogy az elmúlt évben a tőgazdaságok területe újabb 523 kat. holddal növekedett.

A nyílt vízi halászatra a mult évi időjárás elég kedvező volt, a téli hideg nem tartott sokáig és így a hígvízi halászat nem volt hosszú pihenőre kárhozható. Az előző évek áradásainak következményeként a halállomány szaporodása konstátálható. A mult évi vizállás is elég kedvező a halak fejlődésére és szaporodására. A Dunán a vizállás egész évben magasabb volt és pedig 75 cm.-rel az átlagos felett. Az árhullámok március, május és júniusban vonultak le.

A Tiszán a tavaszi vizállás április elején kulminált, de májusban is volt áradás. Általában az évi közép vizállás 20 cm.-rel haladta meg az előző 10 év átlagát.

A nyílt vizek halállományának szaporítása érdekében államlaköltségen 6 millió süllőikra és 32 q pontyivadék helyeztetett ki, azonkívül működésben volt az államlaköltségen létesített békési, marcalmenti és szigetbecsei halivadéknével telep. Ilyen telep államlaköltségen még a felső Tiszánál és Dunaszentbenedeknél is épült, hogy az 1938 év tavaszára már első termelését megkezdhesse.

A halászati tilalom egyes kivételektől eltekintve 1937 évben az általános miniszteri rendeletben előírt időben azaz április 20-tól május 31-ig tartatott meg. Ez évben lépett először életbe a cseh-magyar határfolyókon az előzőleg megkötött egyezménynek megfelelően az április 1-től május 30-ig tartó tilalom is.

A horgászat fokozatos fejlődése következtében a nyílt vizeken évről évre több területet bérelnek a sporthorgász egyesületek. Ezek közül a Balatoni sporthorgász Társaság még szakszerű előadások tartásával is fejlesztte a halászat ügyét, a tihanyi félszigeten pedig nemzetközi sporthorgász telepet tart fenn.

A nyílt vizek halállományának növekedési és vándorlási viszonyaira vonatkozó haljelölések az elmúlt évben is végeztettek, különösen a Balatonban, Velencei tóban, Soroksári dunaágban és a Dunának esztergomi szakaszán helyeztetett ki több száz jelölt hal, amelynek újra kifogása igen érdekes adatot szolgáltat.

A pisztráng a mult években betelepített vizekben igen jól szaporodik, s a lillafüredi és soproni tenyésztetelepeken 8—10 mázsa fogyasztásra alkalmas piaci árut is termelnek.

Az egyesület rendezésében 1937 május 27—29 között tartatott meg a III.-ik nemzetközi édesvízi halpropaganda kongresszus Budapestben, amelyen részt vettek Németország, Ausztria, Csehszlovákia, Jugoszlávia, Lengyelország, Svájc és a kongresszust rendező magyar érdekeltek. Az üléseken való elnöklést Répássy Miklós ny. államtitkár, egyesületi alelnökünk volt szíves elvállalni, az előkészítés terhes és sok faradozást igénylő munká-

ját pedig dr. Unger Emil professzor végezte, mint kongresszusi főtitkár, azonkívül értékes és a halfogasztás szempontjából igen érdekes előadást is tartott, amelyben különösen a pontynak szálkamentes elkészítési módját tárgyalta. Idevonatkozó propaganda füzet is jelent meg.

Az elmúlt év március havában tartott országos mezőgazdasági tenyészállatvásáron a halászati kiállítást egyesületünk a mult évek tradíciójának megfelelően megrendezte. A kiállítási anyag igen szép volt annak dacára, hogy főként anyagi korlátok miatt díjazás nem volt. Résztvettek a Magyar Tógazdaságok r. t. a mesztgyői, gödöllői tógazdaságok, a soproni pisztrángos tenyésztés, Zimmer Ferenc halkereskedelmi r. t., Illik Viktor halkereskedő és horgászati felszerelési cikkel a Major János és Rózsavölgyi cég, halászhálókkal az Ádám cég.

Maucha Rezső dr. a halélettani és szennyvíztisztító kísérleti állomás vezetőjét a földműv. minisztérium a mult évi párizsi világgkiállítás alkalmából tartott nemzetközi limnológiai kongresszusra kiküldötte.

Az egyesületet érintő személyi vonatkozású események a következők voltak:

Id. Danicska Lajost a mindszenti halászköznevelő és m. kir. földművelésügyi miniszter fél évszázadot meghaladó lelkiismeretes és szakszerű munkásságáért elismeréssel tüntette ki.

Maucha Rezső dr. egyetemi m. tanár a halélettani és szennyvíztisztító kísérleti állomás vezetője, választmányi tagunk kísérleti igazgatói cím és jelleggel lett kitüntetve.

Hallóssy Ferenc egyesületi titkár kir. műszaki tanácsosá, az országos halászati felügyelőséghez beosztott Kontur György pedig kir. s. mérnökké nevezetett ki.

Halászati irodalmunk egy értékes művel szaporodott. Egyesületünk köztisztületben és szeretetben álló alelnöke vitéz báró Szurmay Sándor öccsellencijája a halászat iránti régi vonzalmának megörökítésére egy nagyterjedelmű gyakorlati és szakszempontról is hézagpótló, amellelt lebilincselő érdekességű művet írt „Vadászemlékek, horgászélmények” címmel.

Az egyesület tagjai közül a halál a következőket ragadta el a mult évben: gr. Széchenyi Aladár, felsőházi tag, volt főispán, görgetegi nagybirtokos és tógazdaság tulajdonos.

Huszár Tibor felsőházi tag, vámosmiskolcai nagybirtokos, a szob-kovári-ípolyi halászati társulat elnöke.

Eisenkolb Frigyes igazgató főmérnök, a szolnokvidéki alsótiszai halászati társulatnak hosszú időn át agilis igazgatója.

Kretz György adonyi és Arnold Lajos dunaföldvári halászmesterek, az érd-dunaegyházi halászati társulat halászbérlői. Meller Henrik, a csurgói tógazdaság bérlője.

Mélyeséges gyásszal, megilletődött kegyelettel hajlunk megemlékük előtt.

Tagmozgalmunk az elmúlt év folyamán a következő volt: Kilépett 3 tag, meghalt 6 tag. Belépett 10 új tag, azonkívül a Halászat c. egyesületi lapnak 6 új előfizetője lett.

1937 év végén a tagok száma	223
az előfizetők száma	59
Tiszteletpéldányt kapnak	30
Külföldi előfizetők száma	25
évi ügyiratforgalmunk száma	88 drb

id. Zimmer Ferenc jótékonyági alapítványból az elmúlt évben Ciganek Jánosné, váci halászmester özvegyét részesítette az egyesület 20 pengő segélyben. Az alap jelenlegi állaga 540.40 pengő.

Tisztelt Közgyűlés!

Jelentésemnek végére értem. A bevezetésben vázolt súlyos viszonyok, amelyek ezidőszent nem annyira a termelést, mint inkább az értékesítést érintik, okozzák, hogy az elhelyezés nehézsége úgy a termelők mint a kereskedők részéről a létérdek megvédését kielezi. Azt kell megakadályoznunk, hogy ennek hatásaként se az egyesület szűkebb keretén belül, se a nagyobb kiterjedésű halászati érdekeltségben ne keletkezzék visszavonás és belső surlódás, amely a régi idő óta fennálló és oly szép multtal rendelkező egyesületünk harmoniáját veszélyeztetné.

Kérem jelentésem tudomásulvételét.

Elnök: Kíván valaki az igazgató jelentéséhez hozzászólni? Minthogy senki sem jelentkezett, határozatilag kimondom, hogy a közgyűlés a jelentést elfogadta.

6. Elnök: Felkérem az igazgatót, hogy a választmány részéről az 1937 év folyamán, illetve a mai közgyűlés napjáig felvett tagok névsorát olvassa fel.

Igazgató: Az 1937 évi közgyűlés idejétől kezdve a mai napig a választmány által elfogadott tagok a következők:

1. Klein György Szob.
2. Bartusek Imre Orgovány.
3. Barcza Imre Pusztá-Zápor.
4. Fenyő Vilmos Budapest.
5. Feil Ferenc Mezőladány.
6. Klein Mór és dr. Klein József gazdasága Nagymétegyháza.
7. A Budapestvidéki halászati társulat. 8. dr. Pál Arthur Pécs.
9. Raich Sándor Bárdibükk.
10. Szentiványi Deák Sándor Budapest.
11. Farkas János Iszkszentgyörgy.
12. Kontur György Budapest.
13. Enyingi Bérgezdáság.
14. Szarka Sándor Jánd.

Elnök: Kíván valaki a tagok felvételéhez hozzászólni? Ha nem, úgy határozatilag kimondom, hogy a közgyűlés a felolvasottnak tagfelvételt megerősíti.

7. Elnök: Felkérem Walleshausen Jenő számvizsgáló bizottsági tag urat a vagyonkimutatás és az 1937. évi zárszámadás előterjesztésére.

Walleshausen Jenő: Zárszámadás az 1937. évről.

Bevétel:

Maradvány 1936. évről:		
a) póstatakarékpénztári folyószámlán	1313 20 P	
b) házi pénztárban	206 71 „	1519 91 P
Tagdíjak és előfizetési díjakból	1741 10 „	
Hirdetési díjak	383 90 „	
Adományok	2532 — „	
Kiállítási és tanulmány alap	669 76 „	
Egyéb	76 89 „	
	Összesen:	6923 56 P

Kiadás:

A „Halászat” előállítási költsége	1248 04 P	
Póstaköltségek	79 50 „	
Irodai költségek	113 54 „	
Igazgató tiszteletdíja	600 — „	
Szerkesztő tiszteletdíja	600 — „	
Pénztáros tiszteletdíja	400 — „	
Írói díjak	204 — „	
Egyéb kiadások	980 74 „	
Átvitel mint egyenleg:		
a) Póstatakarékpénztári folyószámlán	2555 52 P	
b) Házi pénztárban	142 22 „	
	Összesen:	6923 56 P

Vagyonkimutatás 1937. évi december 31-én.

a) Értékpapírok:

1. 3 darab 2000 K. n. é. 4 1/2 0/0-os Mát. záloglevél	
2. 3 „ 1000 „ „ „ „	
3. 1 „ 1000 „ „ „ „	
4. 2 „ 200 „ „ „ „	
5. 3 „ 200 „ „ „ „	
6. 2600 „ 6 0/0-os hadikölcsönkötvény (zárolt)	
7. 4000 „ „ „ „ (III.)	
8. 1400 „ „ „ „ (V.)	

b) Késszépénzben:

Póstatakarékpénztári folyószámlán	2555 P 52 f
Házi pénztárban	142 „ 22 „
	Összesen: 2697 P 74 f

Elnök: Kíván valaki hozzászólni? Ha nem, úgy határozatilag kimondom, hogy a közgyűlés a számvizsgáló bizottság jelentését egyhangúlag tudomásul vette és a pénztárosnak a felmentvényt megadta.

8 Elnök: Felkérem Hallóssy Ferenc pénztáros urat, hogy az 1938. évi költségeloirányzatot terjessze elő.

Hallóssy Ferenc: Költségeloirányzat 1938. évrre.

Kiadás:

A „Halászat” nyomdaköltségei	2000 — P
Póstaköltségek	150 — „
Irodai költségek	180 — „
Igazgató tiszteletdíja	600 — „
Szerkesztő tiszteletdíja	600 — „
Pénztáros tiszteletdíja	400 — „
Írói tiszteletdíjak	1200 — „
Kiállítás és tanulmányokra	1000 — „
Előre nem látottakra	370 — „
	Összesen: 6500 — P

Bevétel:

Maradvány 1937. évről	2697 74 P
Tagdíjak és előfizetési díjak	1800 — „
M. kir. földműv. min. támogatása	1000 — „
Hirdetések	400 — „
Adományok	550 — „
Egyéb	52 26 „
	Összesen: 6500 — P

Elnök: Kíván valaki a költségeloirányzathoz hozzászólni? Ha senki, úgy határozatilag kimondom, hogy a közgyűlés a költségeloirányzatot egyhangúlag elfogadja.

9. Igazgató: a közgyűlési meghívó tárgysorozatában is felüntetett indítványát a következőkben terjeszti elő:

Igen tisztelt Közgyűlés! Egyesületünk egyik alapszabálya szerű céljának megfelelően közreműködik a haltenyésztés okserű, óvás és védelem szervezésében. Ezzel kapcsolatban a halászatot érintő kérdésekben a kormányhatósághoz felterjesztést intéz, vagy javaslatot tesz. A halvédelem teren időszereinek tartottam a

tárgyalását jelen alkalommal annak a kérdésnek, hogy egyrészt az 1925. évi XLIII. t.-c. végrehajtási utasításában felsorolt és az állami halászejegyen is feltüntetett halfajták védelmére elrendelt legkisebb méretek megfelelőek-e, másrészt az ott felsorolt halfajtákon kívül indokolt lenne-e a védettség alá vonása még más halfajoknak is.

Ez indítványnak alapja egyrészt a halászati és sporthorgász szakkörökben legutóbb elhangzott kívánások, vélemények, főképp azonban alelnökünknek, vitéz báró Szurmay Sándor Öngyméltóságának, a halászat egyik legkiválóbb gyakorlati szakteknikéjének ez év elején megjelent kitűnő művében foglalt tanulmány. A könyvnek „Nemzeti vagyonunk halakban” c. fejezetében foglaltakból kivonatolva az alábbiakat van szerencsém ismertetni:

„Vizeink halszegénységéhez hozzájárul az is, hogy értékes halaink közül a harcsa, csuka, domolykó és a ragadozó őn nincsen törvényileg védve.

Ezeket fogni lehet az általános kímélési időszakon kívül ivási időben és méret nagyságban való korlátozás nélkül.”

Ezután következnek a fenti halak életmódjának, értékének részletes és szakszerű leírása és meggyőző indokolása annak, hogy miért lenne szükséges a védettségnél hatóságai elrendelése.

A végcél kitűzésénél az illusztris szerző megállapítását idevonatkozólag a következőkben összegezi:

„Az ezidő szerint érvényes legkisebb méretek megfelelők. Ily méretek azonban az eddig védtelen harcsára, csukára, domolykóra, ragadozó önrre is megállapítandók és pedig a harcsánál 1 kg. súlyban, a másik három gyorsan nővő halnál 50 cm. hossz mérettel.”

Az 1925. évi XLIII. t.-c. 11. §-a alapján a tilalom alá eső halfajokat és a kifogható halak legkisebb méreteit a földműv. miniszterrendelettel állapítja meg. A törvény magyarázata szerint a kifogható hal legkisebb méretét abból a célból kell megszabni, hogy lehetőleg ne kerüljön ki a vízből addig, míg nem szaporított, így a jövő halmegzedéke biztosíthatóság.

Ezen elv alapul vételével mérlegelendő lenne az is, hogy legalább pontnyál és a süllőnél, amelyet hazai vizeink két főhalfajtája, nem lenne-e indokolt az eddig 30 cm-ben megállapított méretet legalább 35 cm-re felemleni. Hiszen azon bérloők, akik zárt vízterületen gyakorolják a halászatot, ezt a méretet a halszaporodás érdekében amúgy is önként jóval magasabbra veszik. Tudomásunk szerint a Balatoni Halászati r. t. a hálóba került és félkilónál kisebb pontyot vagy fogassüllőt a vízbe visszahelyez.

Végül tárgyalandó lenne a legkisebb halméret betartásának a piacokon való ellenőrzése. A halászati törvény 22. §. d) pontja szerint egy hónapig terjedhető elzárással, valamint 64 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő, aki a jelen törvény 11. §-a alapján megszabott legrövidebb méretnél kisebb halat fogyasztás céljára engedély nélkül kifog vagy áruba bocsát. Mégis úgy a vidéki, mint a fővárosi halpiacokon, de a vendéglőkben is nagy mennyiségű méreten aluli süllő és kecsege kerül fogyasztásra és a fővárosi csemegeüzleteiben is állandóan kirakatban látható az aszpikba rakott és szemmel láthatólag méreten aluli példányai ezen halaknak, holott a kecsegeről az is nyilvánvaló, hogy tógazdaságból nem származhatott. Lehet, hogy ezek a halak orvhalászok útján jutnak törvényellenesen forgalomba, azért a hivatásos halászok felesleges zaklatásának elkerülése végett tárgyalandó lenne, miképp lehetne a visszaélést megszüntetni, mielőtt szigorúbb hatóságai intézkedés elrendelésére kerülne sor.

Dr. Lukács javaslatba hozza, hogy előzetesen a választmány foglalkozna a felvetett kérdéssel, hogy az már minden oldalról megvilágítva kerülhessen a közgyűlés elé.

Bernáth az előbbi indítványhoz csatlakozik és helyesnek találja, ha az egyesület tagjai a „Halászat” hasábjain kifejtjenék idevonatkozó véleményüket, míg a legközelebbi közgyűlés dönt a javaslat felől.

Heincz nem tartja célszerűnek, ha a védelmet a csukára nézve is kiterjesztenék, mert ez szerinte az ő halászbérletükön nagy kárt tesz.

vitéz br. Szurmay előadja, hogy évek óta küzd az indítványban foglaltak érdekében, de minden évben újabb ok merül fel arra, hogy elhalasszák a döntést. A halászmesterek elfelejtik, hogy ha ez intézkedést meg nem tesszük, a halállomány soha rendbe nem jön. A csuka igen értékes hal és nem kíméljük, mert állítólag pusztítja a pontyot. De épúgy a ponty is pusztítja az ikrából kikelt zsenge csukaivadékokat. Legfőbb ideje, hogy nálunk is bevezessük a védelmet. Azonkívül a csukára külön tilalmi rendelkezést kell bevezetni az ivási idő alatt, a fenék horgot pedig mint a halállományra káros fogási módot el kell tiltani teljesen és nem elég az, hogy esetleg csak a fenékhorgot nagyságát írják elő. A halászmestereknek ezt az átmeneti áldozatot meg kell hozni ahelyett, hogy a kérdés megoldása évről évre halásztást szenvedjen.

Dr. Unger javasolja, hogy május végéig mód adassék a tagoknak arra, hogy a „Halászat”-ban vagy külön beadványban idevonatkozó véleményüket kifejthessék.

Tóth Kálmán mint a Velencei tó bértője, saját tapasztalatai alapján állítja, hogy a csukára vonatkozó tilalmi idő elrendelése a tó halállományát teljesen tönkre tenné.

Bartáné mint halkereskedő állítja, hogy a csukát netti lehet nagy mennyiségben és megfelelő áron eladni. A méreten aluli halak piaci ellenőrzése tárgyában az a tapasztalata, hogy azt semmiféle rendelettel és intézkedéssel nem lehet elérni, hogy a halász a hálójába került méreten aluli halat a vízbe visszadobja és fel ne használja vagy el ne adja.

Répassy elnök az elhangzott felszólalások összegezéséül kimondja, hogy a közgyűlés felhatalmazást ad a választmánynak arra nézve, hogy a május hó végéig beérkező vélemények alapján az idevonatkozó javaslatot, a felmerülő ellenvélemények ismertetése mellett öntse formába és terjessze a minisztériumhoz. Véleménye szerint valami módot kellene arra nézve is találni, hogy a halászok az első években valami módon kárpótoltassanak, ha a szigorító rendelkezések életbe lépnének.

10) Elnök felhívja Heincz Frigyest, hogy a közgyűléshez írásban előre bejelentett indítványát terjessze elő.

Heincz: Az alsó Dunaszakas halászbérleti minden évben benyújtanak egy kérvényt arra nézve, hogy a tilalmat a minisztérium felfüggeszse, de ez minden évben elutasítatik, pedig a 42 napig tartó munkaszünet a halászmestereknek nagy károkat okoz. Az alsó Dunán az ivás a mult évben is rosszul sikerült. A nyíltvízi halászok a tógazdasági konkurenciától nem tudnak tilat eladni, a kereskedők az apró keszegért 10—12 fillért fizetnek. A hálóanyag túldrága mert 42 % adóval van sújtva, 5—6 pengő egy kg. fonál. Kéri az egyesületet, hogy beadványával forduljon a minisztériumhoz a fenti sérelmek orvoslása érdekében.

Dr. Lukács az indítvány kiegészítéséül előadja, hogy sok tógazdaság a vidéki piacokat elárastja pontyivadékkal és ezáltal a nyílt vízi halászat eladási lehetőségeit károsan csökkentti.

Tóth József előadja, hogy tógazdaságának felesleges ivadékat felajánlotta 20 fillér kilogrammonkénti árért népesítési célokra, de mivel ilyen áron se volt képes azt értékesíteni, kénytelen volt fogyasztásra eladni.

Igazgató Heincz indítványára nézve előadja, hogy az alsó dunai halászmestereknek a tilalom felfüggesztése iránti kérelmet a minisztérium már azért sem teljesíthette, mert a víztulajdonos nevezetesen a dunaföldvár-bátai halászati társulat vezetősege azt ellenezte. Másrészt a tilalmi idő a magyar vizeken a fennálló rendelkezés szerint aránylag rövid ideig, — 6 hétig tart. Ezzel szemben a vadászati törvény a szaporítás ideje alatt évi 7 hónapig átvédi a tömeg vadat: nyulat, foglyot és a nemes vadakat még hosszabb ideig. A szomszéd államokban, Csehszlovákiában, Ausztriában, Németországban, Svájcban mindenütt be van vezetve a tilalmi idő, és pedig fajlagosan és az itteninél hosszabb ideig tartó terjedelemmel. A hálóanyag drágulására nézve előadja, hogy az egyesület már az ősz elején beadvánnyal fordult a külföldi áru vámjának mérséklése ügyében a minisztériumhoz, — értesítése szerint a legközelebbi vámkonferencia alkalmával javaslatba lesz hozva a hálóanyag vámmentessé tétele. Szükséges lenne ezenfelül a belföldi áru olcsóbbá tétele érdekében a fázisadó mérséklése illetve eltörlése.

Elnök. Miután már senkitem jelentkezett szólásra, a közgyűlést berekesztem.

Az Országos Halászati Egyesület 1938. évi március hó 24-én választmányi ülést tartott, melyen jelen voltak: Répassy Miklós elnökletével vitéz báró Szurmay Sándor alelnök, dr. Goszthonyi Mihály, Igmándy Aladár, dr. Isgum Ádám, Kovács Miklós, dr. Lukács Károly és dr. Maucha Rezső, Nyáry János, Purgly Pál, dr. Raskó Pál, Ribíánszky József, dr. Schulmann Emil, Somssich Miklós, dr. Unger Emil, id. Zimmer Ferenc választmányi tagok, vitéz Illésy Zoltán igazgató, Hallóssy Ferenc titkár.

Tavollétüket kimentették: Tomcsányi V. Pál elnök, Antalffy György választmányi tag.

1) Répassy Miklós alelnök a választmány üdvözlése után bejelenti, hogy Tomcsányi V. Pál elnök a mai napon fontos képviselőházi bizottsági ülésen való elfoglaltsága miatt nem jelenhet meg.

Indítványozza, hogy a választmány tegyen javaslatot a közgyűlésnek az iránt, hogy üdvözölje dr. Marschall Ferenc Öngyméltóságát azon alkalomból, hogy a m. kir. földművelésügyi minisztérium vezetését átvette.

Egyhangúlag elfogadtatik. Igazgató a választmányi ülés tárgysorozatát az alábbiakban adja elő.

2) Felolvassa az egyesületnek 87/1937. felterjesztésével kapcsolatban a m. kir. földművelésügyi miniszternek 58.990/1938. sz. a. kelt leiratát, amely a Zimmer Ferenc halkereskedelmi rt. azon panaszára nézve ad felvilágosítást, hogy a mult év végén a külkereskedelmi hivatal Meller János termelőnek is adott ki az osztrák exportra szóló vámkezelési igazolványt.

Id. Zimmer Ferencnek a leiratra az az észrevétele, hogy a korábbi miniszteri rendelkezés szerint csak magyar halkereskedő kaphatott contingenst és mégis kapott termelő is. Ennek

az volt a következménye, hogy a jogosult exportőrökre ugyanannyival kevesebb jutott, holott ők már a halmennyiséget lekötötték.

3) Tagul jelentkezik Szarka Sándor halászbérlő jánd.

A választmány a közgyűlés utólagos jóváhagyásának reményében nevezett a tagok sorába felveszi.

4) Igazgató bejelenti, hogy a mai ülés tárgysorozatába felvett pénztári zárszámadási jelentést és a költségelirányzatot a külföldön távollévő Németh Endre egyesületi pénztáros helyett Hallóssy Ferenc titkár fogja a választmánynak előterjeszteni. Bejelenti azt is, hogy Németh Endre másirányú elfoglaltsága és hivatali beosztása miatt az eddig hosszú évek során át viselt pénztárosi tisztéről lemond.

A választmány határozatilag kimondja, hogy a bejelentést tudomásul veszi és ez alkalommal Németh Endrének elismerését és köszönetét fejezi ki az egyesület kötelékében kifejtett ügybuzgó és eredményes működéséért.

5) Répássy Miklós alelnök indítványozza, hogy az egyesület pénztárosává Hallóssy Ferenc kir. műszaki tanácsos, egyesületi titkár választassék meg.

A választmány az indítványt egyhangúlag elfogadja és a pénztárosi teendők ellátásával az egyesületi titkárt megbizzza.

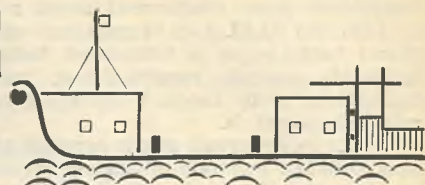
6) Hallóssy Ferenc titkár-pénztáros jelentést tesz az 1937. évi zárszámadásról, amelyet a 3 tagú számvizsgáló bizottság megvizsgált és 6923:56 P bevétellel és ugyanannyi kiadással rendben talál. Az általa előterjesztett 1938. évi költségvetést a választmány 6500 pengő bevételével és ugyanannyi kiadással jóváhagyta. Ezzel az ülés befejeztetvén a jegyzőkönyv bezárattott. I.

Árjegyzés. A Halbizományi és Halértékesítő rt. és a Zimmer Ferenc halkereskedelmi rt.-tól nyert értesítés szerint március hó folyamán a nagybani halarak kilogrammonként a következők voltak:

Édesvízi élőponty...	nagy	1:30—1:40 P
	közép	1:15—1:20 "
	kicsi	1:00—1:10 "
Édesvízi jegelponty	...	0:70—1:10 "
	I. oszt.	6:00 "
Balatoni fogassüllő	II. "	4:00 "
	III. "	2:80 "
	IV. "	2:50 "
	I. oszt.	4:00—6:00 "
Süllő	II. "	2:60—4:00 "
	III. "	2:20—2:80 "
	IV. "	2:20—2:60 "
	I. oszt.	3:00—3:60 "
Harcsa	közép	2:20—3:00 "
	kicsi	1:80—2:20 "
	élő	0:80—2:60 "
Csuka	jegelt	0:50—1:50 "
	...	1:00 "
Compó	...	0:90—1:10 "
Márna	...	1:20—1:30 "
Pisztrángsüger	...	1:00 "
Kárász	...	0:30—0:45 "
Fehérhal	...	0:40 "
Balatoni keszeg	...	0:40 "

A lap kiadásáért felelős: Dr Unger Emil.

ZIMMER FERENC

Halkereskedelmi Rt.

Veszünk és eladunk bármily mennyiségű élő- és jegelthalat.

Központi telep: IX., Gönczy Pál u. 4. T.: 185-4-48.

Fióküzletek: IX., Központi vásárcs. T.: 185-4-48.

V., gr. Tisza István u. 10. T.: 181-6-79.

VII., Garay téri vásárcs. T.: 130-4-48.

Iroda: VIII., Horátszky utca 19. T.: 135-3-39.

Budapest.

BARTA LIPÓTNÉ

HALKERESKEDŐ

TELEFON.

Iroda: 185-0-71.

Üzlet: 185-5-84.

BUDAPEST, IX., KÖZP. VÁSÁRCSARNOK

HALÁSZHÁLÓ

puha inslég és kötél. hálófonal, parafa-ala t-ság, rebzsinór minden mennyiségben kapható

Ádám Miksa Rt-nál Budapest.

Telefón szám: Főüzlet: IV., Ferenc József rakpart 6—7.
184—3—10. A Ferenc József híd és Erzsébet híd között.

Telefón szám: Fióküzlet: VI. kerület Thököly-út 16. szám.
1—85—9—65. A Keleti pályaudvar ind. oldalával szemkö. t.

HALBIZOMÁNYI ÉS HALÉRTÉKESÍTŐ RT.

A MAGYAR TÓGAZDASÁGOK RT. KIZÁRÓLAGOS BIZOMÁNYOSA

Igazgatóság: Budapest, V., József-tér 8. Tel.: 18-09-21, 18-09-22.

Levél cím: Budapest 4, postafiók 271. Távirati cím: Tógazdaságok.

Telep és iroda: Budapest, IX., Csarnok-tér 5. Telefon: 18-56-36

Elárusítóhely: Budapest, IX., Központi Vásárcsarnok. Tel.: 18-56-36

Szállítási iroda: Budapest, I., Budaörsi-út 87. Telefon: 26-87-16

Megvesszük tógazdaságok egész haltermését, szállítunk a Magyar Tógazdaságok rt. kezelésében levő tógazdaságokból elsőrendű, gyorsnövésű egy- és kétnyaras tenyészpontyot, anyapontyot, minden más tenyészhalat s megtermékenyített fogassüllőikrát.

Nyomatott a váci kir. országos fegyintézet könyvnyomdájában.